

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

№3

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

2026
MART

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 - Texnika fanlari

08.00.00 - Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, mart.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
05.01.07 – Matematik modellashtirish
05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 – Makroiqtisodiyot
08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 – Ekonometrika va statistika
08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 – Marketing
08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 – Menejment
08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

KORXONALARDA ICHKI AUDIT TIZIMINING BOSHQARUV QARORLARI QABUL QILISHDAGI O'RNINI	24
Mexmonaliyev Ulug'bek Erkinjon o'g'li	
FISKAL SIYOSAT SAMARADORLIGI VA SOLIQ TUSHUMLARI DINAMIKASI: O'ZBEKISTON MISOLIDA ILMIY TAHLIL	30
Abduraimova Nigora Abdugapparovna	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI KELITIRIB CHIQUARUVCHI ASOSIY OMILLAR HAMDA IQTISODIYOTGA TA'SIRI	37
Toxtabayev Oybek Odilovich	
QISHLOQ XO'JALIGI OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARIDA ZAMONAVIY BOSHQARUV	42
Rasulova Muxabbat Teshabayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
O'ZBEKISTON GLOBAL-IQTISODIY RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING O'RNINI	48
Kuvatova Oliya Sheraliyevna	
QURILISH SANOATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING IQTISODIY MOHIYATI VA ULARNI KAPITAL BOZORI INSTRUMENTLARI ORQALI MOLIALASHTIRISH IMKONIYATLARI.....	54
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
IQTISODIY ISLOHOTLAR DAVRIDA TIJORAT BANKLARINING INVESTITSIYA FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING OMILLARI	61
Yangiboyev F.B.	
TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI ERTA ANIQLASH VA BOSHQARISHNING INTEGRATSIYALASHGAN RISK-INDEKS MODELINI	68
Kalandarov Abdulla Baxtiyorovich, Rajabov Shoxrux Suvon o'g'li	
RUX VA QO'RG'OSHINNI SELEKTIV AJRATIB OLISHNI KOMBINATSIYALASH TEXNOLOGIYASI VA NAZARIYASI.....	74
Eshonqulov Uchqun Xudaynazar o'g'li, Haqberdiyev Dilshod Qodir o'g'li	
UY-JOY QURILISHI HAJMINI UZOQ MUDDATLI PROGNOZLASHDA EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH	81
Qidirniyazov Ajiniyaz Sherniyazovich	
O'ZBEKISTONDA BOG'DORCHILIKNI RIVOJLANTIRISHDA IQLIM VA TABIIY OFATLAR NATIJASIDA YETKAZILDAN TALOFATLARNI DAVLAT TOMONIDAN KOMPENSATSIYA QILISH MEKANIZMI.....	85
Sattorov Orifjon Boymurodovich	
AHOLI MOLIVAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH ORQALI YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISH MEKANIZMLARI.....	90
Abdug'aniyev Uchqun Habibulla o'g'li	
O'ZBEKISTON QURILISH SANOATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING RIVOJLANISH DINAMIKASI VA TENDENSIYALARI	96
Musaeva Aynura Abayxolievna	
THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF SOCIAL INFRASTRUCTURE TRANSFORMATION IN THE CONTEMPORARY ENVIRONMENT.....	104
Normurodov Khusan Eshmakhmatovich	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING INVESTITSION FAOLLIGINI BAHOLASH YO'LLARI	108
Begamov S.X.	
DEBITORLIK QARZLARINING STRATEGIK BOSHQARUV HISOBINI TASHKIL QILISH YO'NALISHLARI	112
Normatova Gulmira Xayrullaevna	

SOLIQLARNI PROGNOZLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH AMALIYOTI TAHLILI.....	118
Ergashov Jamshid Ashurovich	
MEHNAT XARAJATLARI HISOB: NAZARIY ASOSLAR, USULLAR VA BOSHQARUVDAGI AHAMIYATI.....	126
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	
KORPORATIV XIZMATLARNING BANK FOYDASIGA TA'SIRI: KOMISSION VA FOIZLI DAROMADLAR TAHLILI	131
Qurbonov Abror Abdullayevich	
TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHNING INSTITUTSIONAL VA TASHKILY MEXANIZMLARI.....	136
Djamalov G'ofir Oribjanovich	
OCHIQLIK INDEKSI VA KORRUPSIYAGA QARSHI KURASH SAMARADORLIGI: O'ZBEKISTON TAJRIBASINING INSTITUTSIONAL TAHLILI	144
Diilshod Pulatov, Uchqun Abdug'aniyev	
DUNYO SUG'URTA KOMPANIYALARINING MOLIVAVIY HOLATI VA NATIJALARI TAHLILI.....	153
Alimov Baxodir Batirovich	
QISHLOQ HUDUDLARIDA XIZMAT KO'RSATISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI.....	160
Yuldashova Nilufar Ziyabayevna	
QURILISH TASHKILOTLARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING INNOVATSION USULLARI	164
Muxibova Guli Yarkinovna, Sharifxodjayeva Odina Ulug'bek qizi	
AXBOROT-RESURS MARKAZLARINING TA'LIM JARAYONIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	168
Pirmedova Xayitgul Muxammedovna	
IJTIMOYIY HIMOYA QAMROVINI KENGAYTIRISH MEXANIZMLARI: XALQARO TAJRIBA VA INSTITUSIONAL YONDASHUVLAR.....	173
Bafoyev Farrux Jo'raqulovich	
KORXONALARDA AI-DRIVEN "DECISION SUPPORT SYSTEMS" (DSS)NI JORIY ETISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	181
Mardanova Ra'no	
STRENGTHENING THE FINANCING OF FAMILY-OWNED ENTERPRISES IN UZBEKISTAN THROUGH BANK CREDIT	186
Baymuratova Zina Aqilbekovna, Ibadullaeva Asal Ulugbek qizi	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA DAVLAT BOSHQARUV TIZIMLARINI RAQAMLASHTIRISH	192
Aytmuratov Qutlimurat Jalgasovich	
ATTRACTING INVESTMENTS FROM FINANCIAL MARKETS AND FACTORS INFLUENCING THE INCREASE OF THEIR ATTRACTIVENESS	196
Kholov Sherali Akhrorboyevich	
MARKAZIY OSIYODA TRANSCHEGARAVIY SUV RESURSLARINI BOSHQARISH VA ADOLATLI TAQSIMLASHNING NAZARIY-HUQUQIY ASOSLARI.....	200
Matkarimov Mansur	
XALQARO XIZMATLAR SAVDOSIDA TIBBIY TURIZMNING IQTISODIY AHAMIYATI.....	206
Farxodova Shohnoz Umidbek qizi	
BANK XIZMATLARI SIFATINI BAHOLASHNING KO'P OMILLI INDIKATORLARI TIZIMI	213
Ibroximov Iloxomjon Shavkatjon o'g'li	
SANOAT KORXONALARINI IQTISODIY FAOLIYATINI OPTIMALLASHTIRISH YO'LLARI	219
Tillayeva Barno Ramiztdinovna	
NOTIJORAT TASHKILOTLAR FAOLIYATIDA AUDITORLIK TEKSHIRUVI VA AUDITORLIK HISOBOTLARINING O'ZIGA XOSLIGI.....	224
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Ubaydullayev Toxirjon Abdullajanovich	

ЦИФРОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ РЕИНТЕГРАЦИИ ВОЗВРАЩАЮЩИХСЯ ТРУДОВЫХ МИГРАНТОВ: МЕЖДУНАРОДНАЯ ПРАКТИКА И ВОЗМОЖНОСТИ ДЛЯ КЫРГЫЗСТАНА.....	230
<i>Амантурова Дилбара Кыдыкбековна</i>	
РОЛЬ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ОРИЕНТИРОВАННОЙ ЛЕКСИКИ В ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКЕ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ ТЕХНИЧЕСКОГО ПРОФИЛЯ.....	237
<i>Асрарова М.У.</i>	
О СКОРИНГОВЫХ МЕТОДАХ ЭКСПРЕСС-АНАЛИЗА ДОХОДНОСТИ АКЦИЙ УЗБЕКСКИХ ЭМИТЕНТОВ.....	242
<i>Ирмухамедова Муслима Дилшодовна</i>	
UY-JOY QURILISHIDA ESKROU MEKANIZMLARINI JORIY ETISH ORQALI INVESTITSION XAVFSIZLIK VA MOLIVAVIY SHAFFOFLIKNI TA'MINLASH	247
<i>Karimov Inomjon Ortikbaevich</i>	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA KICHIK BIZNESNING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MASALALARI	254
<i>Kamoliddinov Ilhomjon Muxammadjonovich, Kobilov Murod Vakkosovich</i>	
TIJORAT BANKLARI RAQOBATBARDOSHLIGINING MOLIVAVIY BARQARORLIK KO'RSATKICHLARIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	259
<i>Axmedov Toxirjon Xasanjon o'g'li</i>	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA ENERGETIKA VA ISHLAB CHIQRISH SALOHİYATINING ROLI	264
<i>Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li</i>	
TIJORAT BANKLARIDA KOMPLAENS-NAZORAT TIZIMI ORQALI RISKLARNI SAMARALI BOSHQARISH	270
<i>Fayziyev Sherzod Djunaydilloyevich</i>	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УПРАВЛЕНИЯ БАНКОВСКИМИ РИСКАМИ И СТРАХОВАНИЯ ФИНАНСОВЫХ ОПЕРАЦИЙ В УСЛОВИЯХ РАЗВИТИЯ ДИСТАНЦИОННОГО БАНКИНГА В ХОРЕЗМСКОЙ ОБЛАСТИ.....	275
<i>Бахтиёрв Худайберган Хамдам угли</i>	
DOIMIY BO'LMAGAN KUCH TA'SIRIDA DEFORMATSIYALANUVCHAN STANDART CHIZIQLI QATTIQ MODEL ISHLAB CHIQRISH VA SONLI TAHLIL QILISH.....	282
<i>Ahmadov Ilhom Aktam o'g'li, Isomova Sabohat Islom qizi</i>	
YOUTH ENTREPRENEURSHIP AS A FACTOR OF STRUCTURAL ECONOMIC TRANSFORMATION IN UZBEKISTAN.....	290
<i>Isakjanova Saboxat Muhamedovna</i>	
МОДЕЛИРОВАНИЕ САМОВОЗБУЖДЕНИЕ НЕЯВНОПОЛЮСНОГО СИНХРОННОГО ГЕНЕРАТОРА ПРОДОЛЬНО-ПОПЕРЕЧНОГО ВОЗБУЖДЕНИЯ	298
<i>Пирматов Нурали Бердиёрович, Бекишев Аллаберген Ергашевич, Бердиёров Улугбек Нурали угли, Бердиёров Улмасбек Нурали угли</i>	
YURTIMIZDAGI EKOLOGIK SOF YOG'OCH MATERIALLARIDAN TAYYORLANGAN ORAYOPMA KONSTRUKSIYALARINING CHO'ZILISHGA QARSHILIGI	305
<i>Yunusaliyev Elmurod Muhammadyaqubovich, Toshpulatov Ilhomjon Baxtiyorovich</i>	
AYDAR-ARNASOY KO'LLAR TIZIMINING SHAKLLANISH BOSQICHLARI VA ZAMONAVIY EKOLOGIK MUAMMOLARI	311
<i>Aminov Hamza Husanovich, Madrimov Rajabboy Masharipovich, Xamdullayeva Aziza Baxtiyor qizi</i>	
EXPLAINABLE AI YORDAMIDA SOC UCHUN TUSHUNTIRILADIGAN KIBERXAVF ANIQLASH TIZIMINI ISHLAB CHIQRISH	318
<i>N.N. Jo'rayev, A.Sh. Juraboyev</i>	
QUYOSH FOTOELEKTRIK MODULLARINI SUV YORDAMIDA TOZALASH VA SOVITISH USULLARI TAHLILI	324
<i>Ibragimov Umidjon Hikmatullayevich, Qodirov Jobir Ro'zimatovich, Izomov Shahzod Niyoz o'g'li, To'yurodov Quvonchbek Sherzod o'g'li</i>	

RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING QURILISH SOHASIGA INTEGRATSIYASI: ILG'OR XALQARO TAJRIBA	332
Fayziyeva Gulnoza Abdurahmonovna	
ФАКТОРЫ НАЛОГОВОЙ КУЛЬТУРЫ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА СОБИРАЕМОСТЬ НАЛОГОВ: СОЦИОЛОГИЧЕСКИЙ И ЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ	339
Хакимова Ситора Ильёсжон кизи, Муталова Дилором Махамаджановна	
ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ЭКСПЕРТНОГО ПРОГНОЗИРОВАНИЯ КОМПЕТЕНЦИЙ В ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ	345
Л.А. Кадырова, Б. Н. Эгамов	
ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASIDA SUG'URTA BOZORINING TUZILISHI TAHLILI	350
G'oziyeva Aziza Abdusalomovna	
MINTAQALARDA INNOVATSION FAOLIYATNI MOLIYALASHTIRISH MANBALARINI DIVERSIFIKATSIYA QILISH MASALALARI	358
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
KONTEYNERLI TASHUVLARNING JORIY HOLATI, MAVJUD MUAMMOLAR VA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	366
Samatov G'affor Alloqulovich, Xolmatov Bekzod Nurmatovich, Toxirov Maxmudjon Murodjon o'g'li, Absattarov Isomiddin Xotam o'g'li	
KICHIK BIZNES KORXONALARIDA ISHLAB CHIQRISH OMILLARI BO'YICHA NOMUVOFIQLIKNI ANIQLASH VA BARTARAF ETISH MEXANIZMI	381
Kaypnazarova Gulshad Xojamuratovna	
TASHQI SAVDO BALANSINI MUVOZANATLASHTIRISH: NAZARIY VA AMALIY JIHATLAR	386
Rahimov Eshmurod Normurodovich, Misliiddinov Ikromjon Kamoliddin o'g'li	
SIFATLI TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH VA AHOLIGA QAMROVNI TA'MINLASHDA BOSHQARUV QARORLARINING AHAMIYATI	391
Satvoldiyev Ulugbek Kamilovich	
SUN'IY INTELLEKT TIZIMLARIDA GIPERPARAMETRLARNI MATEMATIK OPTIMALLASHTIRISH USULLARI	396
Husan Arziqulov Normurod o'g'li	
ENHANCING THE SERVICE SECTOR AS A MEANS OF CREATING EMPLOYMENT IN TOURISM INFRASTRUCTURE	401
Zarikeev Rasul Polatovich	
EXPANDING BANK CREDIT OPPORTUNITIES FOR FAMILY-OWNED ENTERPRISES IN UZBEKISTAN	406
Isakov Janabay Yakipbaevich	
BANKS' BROKERAGE AND ADVISORY SERVICES IN FACILITATING SECURITIES TRANSACTIONS AND IMPROVING MARKET LIQUIDITY	412
Isakov Isobek Janabay uli	
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ МЕХАНИЗМОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ ВНЕШНЕЙ ТОРГОВЛИ	416
Ибрагимов Мансур Ахметович	
ОПТИМИЗАЦИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ПРОВАЙДЕРОВ В УСЛОВИЯХ ПОСТРОЕНИЯ НОВЫХ ЦЕПЕЙ ПОСТАВОК	421
Маннапова Феруза Фахриддин кызы	
ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASIDA ISLOM MOLIYASINI HUQUQIY TARTIBGA SOLISH VA INSTITUSIONAL ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	428
Isroilov Obid Olimjonovich	
OZIQ-OVQAT BOZORI KON'YUNKTURASINI BAHOLASHDA KO'P OMILLI REGRESSIYA MODELINING SAMARADORLIGI	433
Abduraxmonov Adxamjon Sultonboyevich	

AHOLI TURMUSH TARZINI YAXSHILASHNING ISTIQBOLLARI.....	438
Djuraeva Dildora Sobirjonovna	
ZAMONAVIY MOLIYAVIY INFRATUZILMANING INSTITUSIONAL ASOSLARI: TO'LOV TIZIMLARI NAZARIYASI VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI	441
Toshniyozov Sherali Kamoliddinovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQAMLI MENEJMENT VA SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA STRATEGIK BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISH	449
Zayavitdinova Nafisa Muxammadovna	
CORPORATE GOVERNANCE, FDI, AND URBANIZATION IN THE GREEN ECONOMIC TRANSFORMATION OF UZBEKISTAN	454
Ablaeva Valentina	
FEMALE ENTREPRENEURSHIP AND MICRO-ENTERPRISE DEVELOPMENT	460
Dilafroz Kuchkorova	
LEGIRLANGAN PO'LATLARDAN TAYYORLANGAN PROKATLASH JO'VALARINI CHIDAMLILIGINI OSHIRISH UCHUN TERMIK PUXTALASH TEXNOLOGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	466
Saydumarov Botir Muradovich, Berdiyev Darob Murotovich, Tashmatov Ravshan Qobilovich	
SHAMOL TURBINASINING IKKI TOMONLAMA TA'MINLANADIGAN ASINXRON GENERATORI O'TKINCHI JARAYONLARINING TAHLILI	471
Bekishev Allabergen Yergashevich, Kurbonov Najmiddin Abduxamidovich, Yunusov Obidxon Abdivait o'g'li, Jo'rayev Doston Majid o'g'li	
TIJORAT BANKLAR FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	479
Babaxanova Dildora Rustamovna	
RAQOBAT USTUNLIGIGA ERISHISHDA ZAMONAVIY MARKETING TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH	485
Meliqulov Abduhalil Norinovich	
JAMOAT AHAMIYATIGA EGA TASHKILOTLAR TOIFASIGA KIRITISH MEZONLARI, ULARNING MOLIYAVIY HISOBOTLARI VA AUDITIGA QO'YILADIGAN TALABLAR.....	490
Shodiyev Murodjon Bakirovich	
EFFICIENCY OF IMPROVING THE IT SERVICES EXPORT	494
Uzakov Ortik Shaymardanovich	
CHORVACHILIKDA ILK VETERINARIYA XIZMATI TARIXI: QADIMGI O'ZBEKISTON MISOLIDA.....	499
Sayfudinova Djamila Badridinovna	
AHOLINI IJTIMOYIY HIMOYALASH TIZIMINI BOSHQARISHGA BAG'ISHLANGAN DASTLABKI ILMIY QARASHLARNING SHAKLLANISHI VA ULARNING TAHLILI	503
Xamroyev Anvar Ashurovich	
AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI HAMDA MOLIYAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY AFZALLIKLARI.....	508
A.A.Abdvoxidov	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARINING MOLIYAVIY HOLATINI KOMPLEKS BAHOLASH VA IQTISODIY SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISH	518
Turmanqulov Norpo'lat Sa'dullayevich	
PERFORMANCE APPRAISAL FAIRNESS AND EMPLOYEE OUTCOMES IN UZBEKISTAN'S EDUCATIONAL INSTITUTIONS: A QUANTITATIVE INVESTIGATION	525
Farida Nishanova	
SANOAT KORXONALARIDA SIFAT BOSHQARUVI TIZIMLARINING ISHLAB CHIQRISH JARAYONIGA TA'SIRI	535
O'.M. Baytanov	

DIGITAL METHODS FOR MONITORING HAND HYGIENE AND AUTOMATIC NAIL SEGMENTATION USING COMPUTER VISION TECHNOLOGIES	540
<i>Shavkat Shukhratovich Azimov, Temurbek Zokir Ugli Daminov, Durdona Nurjonovna Rasulova, Dilorom Umrzakovna Nalibaeva</i>	
MATLAB-BASED OPTIMIZATION OF METHANE FEED INTAKE IN A GTL PLANT FOR SYNTHETIC FUEL PRODUCTION.....	545
<i>U.T. Beshimov, U.R. Azamatov, A.G. Makhsumov, E.E. Mashaev</i>	
НЕОБХОДИМОСТЬ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ОПТИМАЛЬНОГО ИНВЕСТИЦИОННОГО ВЛОЖЕНИЯ В СОЦИАЛЬНО-ЗНАЧИМЫХ ИННОВАЦИОННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ	554
<i>Зайналов Ж.П., Абдуллаева С.Ш., Нурмухамедов А.М.</i>	
INFORMATIKA FANINI O'QITISHDA ONLAYN TEST VA AVTOMATIK BAHOLASH TIZIMLARI: INNOVATSION METODLAR, ZAMONAVIY YONDASHUVLAR VA DOLZARB MUAMMOLAR TAHLILI.....	561
<i>Nasriddinov Zaynobbiddin Xusniddin o'g'li, Sayidov Nozimjon Abdulnosirovich</i>	
SERVOMOTORLARNING XARAKTERISTIKALARI	565
<i>Pirmatov Nurali Berdiyarovich, Egamov Akmal Mamarasulovich, Mamarasulov Nodir Akmal o'g'li</i>	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI BOSHQARISHNING TASHKILY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	572
<i>O'rinov Komiljon Kozimovich</i>	
MAISHIY XIZMAT KO'RSATISHDA SIFAT NAZORATINI OSHIRISHNI RAQAMLASHTIRISH YO'LLARI.....	576
<i>Meliyev X.T.</i>	
INVESTIGATION OF THE EFFICIENCY OF FATS AND OILS REMOVAL FROM WASTEWATER GENERATED BY PUBLIC CATERING ENTERPRISES	585
<i>Durdona Obutjonova, Xayrullo Ibroximov, Ahmadjon Ibadullaev, Umar Chorshanbiev, Babaev Askar</i>	
INSON KAPITALINING IQTISODIY MAZMUNI, UNI MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARI VA O'ZBEKISTONDA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	591
<i>Ismailova Gulruh Faxriddinovna</i>	
HUDUDLARDA MOLIYAVIY INKLYUZIVLIKNI RIVOJLANTIRISH VA AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH MUAMMOLARI.....	596
<i>Azlarova Mushtariybegim Abror qizi</i>	
NORASMIY BANDLIK VA DAROMADLARNI SOLIQQA TORTISHDA SOLIQ IMTIYOZLARIDAN FOYDALANISH TAHLILI	600
<i>Bozorova Ozoda Raximovna</i>	
DAVLAT KORXONALARINI OMMAVIY JOYLASHTIRISH (IPO) ORQALI XUSUSIYLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI ("UZAUTO MOTORS" VA "O'ZBEKTELEKOM" AJ MISOLIDA).....	605
<i>Razikov Ulug'bek Zaripovich</i>	
QURILISHDA INNOVATSION FAOLIYAT TUSHUNCHASI VA TURLARI	611
<i>B.K.Abdusamatov, I.A.Yusupov</i>	
ИССЛЕДОВАНИЕ МЕТОДОВ ЗАКРЕПЛЕНИЯ ПОДВИЖНЫХ ПЕСКОВ И ЭФФЕКТИВНОСТИ ЗАЩИТНЫХ ЛЕСНЫХ ПОЛОС ВДОЛЬ ЖЕЛЕЗНЫХ ДОРОГ	615
<i>Лесов Кувандык Сагинович, Хуршида Абдимуминовна</i>	
SURXONDARYO VILOYATI TUMANLARIDA INVESTITSIYA MUHITINI YAXSHILASH OMILLARI.....	621
<i>Qosimova Nodira Saidovna</i>	
QISHLOQ XO'JALIGI ISHLAB CHIQRISH XARAJATLARINI OPTIMALLASHTIRISH VA RENTABELLIKNI OSHIRISH STRATEGIYALARI (ANDIJON VILOYATI MISOLIDA).....	627
<i>Sanjarbek Sotvoldiyev Dilshodbek o'g'li, Qodirov Zohidjon Eraliyevich</i>	

YIRIK KORXONALARDA SOLIQ NAZORATI TEKSHIRUVLARIGA OID ILMIY TALQINLARNING TAHLILI.....	632
Qo'shaqov Asrorjon Nematjonovich	
QUYOSH ISSIQXONALARIDA QUYOSH ENERGETIK QURILMALARIDAN FOYDALANISH USULLARI VA TEXNIK YECHIMLARI	640
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	
IT-KORXONALARIDA INVESTITSIYA VA EKSPORTNI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI TAHLILI.....	648
Uzaqov Ortik Shaymardanovich	
O'ZBEKISTON IQTISODIY RIVOJLANISHIDA XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ISHTIROKIDA AMALGA OSHIRILAYOTGAN LOYIHALAR TAHLILI	655
Rasulova Dilfuza Valiyevna	
СТРУКТУРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ И ФАКТОРЫ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПОДОТРАСЛЕЙ ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ УЗБЕКИСТАНА.....	666
Уролова Севара Бехзод кизи	
MAHALLIY BUDJETLARNI SHAKLLANTIRISH VA TAQSIMLASH JARAYONIDA FUQAROLAR ISHTIROKI: SO'ROVNOMA NATIJALARI ASOSIDA TAHLIL	672
Shukurova Parizod, Soatova Nodira Boboxonovna	
TRANSPORT SOHASIDA DASTURIY BUDJETLASHTIRISH: XORIJIY TAJRIBA.....	677
Mirzayeva Dildora Inomovna, Alijonov Ahadjon Hasanboy o'g'li	
BOSHQARUV ETIKASINING ZAMONAVIY BIZNESDA TUTGAN O'RNI VA RIVOJLANISH YO'NALISHLARI	686
Suyunov Dilmurod Xolmurodovich, Qodirov Tuyg'un Uzoqovich	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI INNOVATSION-TEKNOLOGIYALARNI QO'LLASH YO'NALISHLARI	694
Sh.A.Sultonov	
MINTAQAVIY INVESTITSION SIYOSATNI TAKOMILLASHTIRISHDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MODELLARINING ROLI	700
Qobilov Anvar Eshpo'latovich	
MASHINASOZLIKDA DETALLARNI SARALAB YIG'ISHNING AFZALLIGI VA AHAMIYATI	705
Baxramov Faxridin Xuzriddinovich, Abdixamidov Nurbek Ural o'g'li, Abdullayev Djura Xudoyorovich	
ТРАНСФОРМАЦИЯ МЕХАНИЗМОВ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ СТРОИТЕЛЬНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ УЗБЕКИСТАНА В УСЛОВИЯХ ВНЕДРЕНИЯ СИСТЕМЫ ЭСКРОУ-СЧЕТОВ	712
Жаксымуратов Казбек Раджович	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	717
Nurullayev Baxrom Botirovich	
XIZMATLAR SOHASI RIVOJIDA DAROMADLARNING INKLYUZIV O'SISHI, KAMBAG'ALLIK DARAJASI TUSHISHINING MUHIM OMILIDIR.....	724
Saparov Murod Irgashovich	
BOZOR MUNOSABATLARI RIVOJLANISHI SHAROITIDA SOLIQ TIZIMINING DOLZARB MASALALARI.....	728
Umurzak Rajabov	
TIJORAT BANKLARIDA RESURS BAZASI SHAKLLANISHINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	734
Bolibekov Shahboz Baxodir o'g'li	
OLIY TA'LIM VA ISHLAB CHIQARISH KORXONALARI O'RTASIDAGI INNOVATSION HAMKORLIK	741
Uzaydullayev Sherzod Shukurullayevich	

QURILISH TARMOG'IDA KICHIK VA YIRIK KORXONALAR IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA INVESTITSION-INNOVATSION MEKANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISH.....	744
Axmedova Nilufar Shuxratovna	
КЛЮЧЕВЫЕ ЛИЧНОСТНЫЕ КАЧЕСТВА ПЕДАГОГА КАК ФАКТОРЫ РАЗВИТИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ.....	750
Киличева Феруза Бешимовна	
NEYROPSIXOLINGVISTIKADA INVERSIV GAP KONSTRUKSIYALARINING FUNKSIONAL XUSUSIYATLARI	755
Tuyboyeva Shakhnoza	
ROLE OF MODERN MODELS IN REGIONAL PRODUCTION MANAGEMENT	758
Abdullayev Muzaffar Abdujabbarovich	
HUDUDIY BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MONITORING TIZIMINING AHAMIYATI.....	761
Karimova Shirin Zoxid qizi	
MASOFAVIY BANK XIZMATLARINING ILMIIY-NAZARIY ASOSLARI VA ILG'OR XORIJ TAJRIBASI	766
Xolmatova Asila Menglimurod qizi	
QASHQADARYO VILOYATIDA NODAVLAT NOTIJORAT TASHKILOTLARINING IJTIMOIIY-IQTISODIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARINI	773
Sattorov Firdavs Ziyodullayevich	
TUSHUM VA DAROMAD HISOBI KATEGORIYALARINI XALQARO MOLIIYAVIIY HISOBOT STANDARTLARI ASOSIDA TAHLILI.....	777
Bayjanov Sarsengaliy Xalmuratovich	
GLOBALLASHUV SHAROITIDA TADBIRKORLIKDA XALQARO SAVDO MUNOSABATLARINI RIVOJLANTIRISHNING METODOLOGIK ASOSLARINI SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	783
Xudayberdiyev Otabek Absalomovich	
QASHQADARYO VILOYATINING TABIIY TURISTIK RESURSLARI VA ULARNING TURIZM RIVOJLANISHIDAGI ROLI	790
Suyunova Dilnoza Mexridin qizi	
O'ZBEKTELEKOM AK TEXNIK SAMARADORLIGINI BAHOLASH: DEA CCR MODELII VA MALMQUIST TFP INDEKSI ASOSIDA TAHLIL.....	794
Salimova Husniya Rustamovna	
BIZNES-JARAYONLARNI MODELLASHTIRISHNING MOHIYATI VA ULARNI MOLIIYAVIIY-IQTISODIY KO'RSATKICHLAR ORASIDAGI BOG'LIQLIK.....	800
Qarshiyeva Moxinur Olim qizi	
XORIIY TURISTLAR UCHUN KREATIV VA JOZIBADOR TURIZM MAHSULOTLARINI SHAKLLANTIRISH YO'LLARI	805
Abdurasulov Shavqiddin Erkin o'g'li	
XALQARO MOLIIYA INSTITUTLARI MOLIIYAVIIY RESURSLARINING O'ZBEKISTON IQTISODIY RIVOJLANISHIDAGI LOYIHALARDAGI ROLI VA SAMARADORLIGI	811
Rasulova Dilfuza Valiyevna	
IQTISODIY O'SISH VA ISHSIZLIK O'RTASIDAGI BOG'LIQLIKNING NAZARIY MODELLARI	818
Rasulev Alisher Fayziyevich, Qodirov Asliddinxo'ja Mahammadjon o'g'li	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA XORIIY INVESTITSIYALARNI JALB ETISHDA MOLIIYAVIIY DASTAKLARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGI.....	822
Ibragimov G'anijon G'ayratovich	
МЕТОДОЛОГИЯ ОПРЕДЕЛЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПРОДУКЦИИ ВИНОГРАДНОЙ ОТРАСЛИ.....	829
Сапаев Д.Х.	

SABZAVOT EKISHDA TUPROQNING FIZIK-MEXANIK XUSUSIYATLARI	835
Ravshanov Hamraqu l Amirqulovich, Aliqulova Sevara Muxiddinovna	
TIJORAT BANKLARIDA INVESTITSIYA LOYIHALARINI LOYIHAVIY MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	839
Abdurazakova Nasiba Sultanovna	
O'ZBEKISTON HUDUDLARINI IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA MAHALLIY DAVLAT HOKIMIYATI ORGANLARINING ROLINI YANADA KUCHAYTIRISH YO'NALISHLARI	844
Bekchanov Davron Masharipovich	
TOG'LI SHAROITLARDI AVTOGREYDERLARNING YOQILG'I SARFIGA TA'SIR QILUVCHI FAKTORLAR	848
Sarmonov Azizbek Xoshimjonovich, Abdukarimova Shoxsanam Murodjon qizi	
JAHON AMALIYOTIDA TASHQI SAVDO SIYOSATINI TARTIBGA SOLISH MEXANIZMLARI VA ILG'OR TAJRIBALAR	855
G'iyosov Ilhom Karimovich, Toxirova Risolat Abdushukur qizi	
O'ZBEKISTONDA ISLOMIY BANK XIZMATLARINI TATBIQ QILISH IMKONIYATLARIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR	862
Absamatov Asqar Ergashovich	
ALOQA XIZMATLARINI RAQAMLASHTIRISH ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARINI ASOSIY YO'NALISHLARI	868
Nazarov Sanjar Nasridinovich	
RAQAMLI MEXANIZMLAR ASOSIDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	873
Abdiyev Alimardon Chorshanbiyevich, Shamsiyeva Ruksora Nasirovna	
MAMLAKATIMIZ MAHALLALARIDA TADBIRKORLIK VA HUNARMANDCHILIKNI RIVOJLANISH DINAMIKASI TAHLILI	876
Tuxtasinov Zafarjon Odiljonovich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA RESURSLARIDAN FOYDALANISHNI MODELLASHTIRISH	880
Qo'ziboyev Behzod Hamidovich	
BARQAROR SANOAT VA ESG INTEGRATSIYASI: MUAMMOLAR VA IMKONIYATLAR	884
Turg'unov Jasurbek Alimardon o'g'li	
ОТ ТРАДИЦИОННОГО ПОЛИВА К ТОЧНОМУ ОРОШЕНИЮ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ВОДЫ В ХЛОПКОВОДСТВЕ БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ	890
Рахимов Олим Хамитович, Гулчехра Салимовна Нарзуллаева	
DIGITAL TECHNOLOGIES AS A KEY DRIVER OF SOCIO-ECONOMIC PROGRESS: A QUANTITATIVE ANALYSIS OF IMPACT TRANSMISSION MECHANISMS	898
Bozorova Irina Jumanazarovna	
RAQOBQTBARDOSHLIKNI OSHIRISHDA MEHMONXONA INNOVATSIYALARINING STRATEGIK AHAMIYATI	904
Usmanova Gulida Valiyevna	
KO'CHMAS MULK QIYMATINI OMMAVIY VAHOLASH UCHUN KOB-DUGLAS GIBRID MODELINI QO'LLASH	910
Xushvaqtov Jasur Shuhrat o'g'li	
САНИТАРНО-ЗАЩИТНАЯ ЗОНА КАК ИНСТРУМЕНТ ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ ПРИ РЕАЛИЗАЦИИ КРУПНОМАСШТАБНЫХ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ ПРОЕКТОВ (НА ПРИМЕРЕ ШЕРАБАДСКОЙ СОЛНЕЧНОЙ ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКОЙ СТАНЦИИ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН)	919
Омандавлатов Сирожиддин Содикович	
ZAHARLI CHIQUINDILARNING ATROF-MUHIT VA INSON SALOMATLIGIGA TA'SIRINI KOMPLEKS VAHOLASH	924
Ruziyeva Iroda Davutovna, Mavlonova Shaxnoza Rahmatovna	

ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫЕ ТРАНСПОРТНЫЕ СИСТЕМЫ НА ОСНОВЕ VANET ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ БЕЗОПАСНОСТИ ДОРОЖНОГО ДВИЖЕНИЯ.....	930
<i>Лазарев Амир Пишембаевич, Шахобиддинов Алишер Шопатхиддинович</i>	
STRENGTHENING THE FINANCIAL RESOURCE BASE OF COMMERCIAL BANKS IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION.....	938
<i>Dilnoza Xaitboyeva</i>	
SHAHAR INFRATUZILMASIDA NOGIRONLIGI BOR SHAXSLAR UCHUN TO'SIQSIZ MUHITNI TASHKIL ETISHDA XALQARO YONDASHUVLAR	941
<i>Karimova Laziza Jaxongir qizi</i>	
BANK RISKLARINI BOSHQARISHDA RISK-APPETIT TUSHUNCHASI VA UNI SHAKLLANTIRISH STRATEGIYALARI	946
<i>O'ktamova Nozima Narzulla qizi, Mirzaraximova Nurhayot Bahrom qizi</i>	
O'ZBEKISTONDA MILLIY TAOMLARNING TURISTLAR SAYOHAT MOTIVATSIYASIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	950
<i>Turayev Ziyadulla Norsoatovich</i>	
O'ZBEKISTONDA TURIZM TURLARINI TRANSFORMATSIYALASH VA DIVERSIFIKATSIYALASH CHEGARALARINI TIZIMLI TAHLIL ASOSIDA ANIQLASH USLUBIYOTLARI	956
<i>Saidova Dilfuza Abdufattohovna</i>	
ISTE'MOL NARXLARI INDEKSINI HISOBLASHDA KUZATUV QAMROVI, MA'LUMOTLAR MANBALARI VA VAZNLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	964
<i>Ismailova Shaxnoza Uktamovna</i>	
O'ZBEKISTONDA UY-JOY NARXLARI INDEKSINI HISOBLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING INTEGRALLASHGAN MODELII	969
<i>Tog'ayeva Dildora Akramovna</i>	
AUDIT ISHI SIFATINI BAHOLASHDA XALQARO STANDARTLARDAN FOYDALANISH	976
<i>Qo'shmatov Otaxon Qurbonaliyevich</i>	
ГЛОБАЛЬНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ И НАЦИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ РЫНКА ЭЛЕКТРОМОБИЛЕЙ И ЗАРЯДНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ: ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА	981
<i>Абдурашидов Искандарбек Журъат угли, Ибрахимов Каримжон Исмаилович, Таджикибаев Абдунаби Абдурахмонович, Абдурашидов Сардор Журъат угли</i>	
STUDY OF THE HYDROLYTIC ACTIVITY OF CELLULASE ENZYME PREPARATIONS ON COTTON FIBER.....	990
<i>Nazarov Kamoljon, Valixodjayeva Ziyoda, Soatov Askarali</i>	
KATTA MA'LUMOTLAR (BIG DATA) VA ULARNING AXBOROT TIZIMLARIDAGI QO'LLANILISHI.....	994
<i>Abdullayev Jahongir Shuxrat o'g'li</i>	
AGRAR SOHADA MOLIYALASHTIRISH TIZIMIDA XUSUSIY INVESTITSIYALAR VA KREDIT O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIKNING AHAMIYATI.....	998
<i>S. J. Yangiboev</i>	
THE ROLE OF SUPERPLASTICIZERS IN REDUCING WATER DEMAND AND ELIMINATING EXTERNAL CURING IN CONCRETE.....	1005
<i>Shakirov Tuygunjon Turgunovich, Umarov Khotamjon Atamjonovich</i>	
ВНЕДРЕНИЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО: ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ЭФФЕКТИВНОСТЬ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ	1010
<i>Айтымбетов Султанбек Дуйсенбаевич</i>	
DOLOTA DETALIGA QO'SHIMCHA ISHLOV BERIB RESURSINI OSHIRISH TEXNOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1016
<i>Qosimov Karimjon, Qodirov Nazirjon Ulug'bekovich, Yusupov Asrorbek Rafiqjon o'g'li</i>	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA EKSPORT DIVERSIFIKATSIYASINI TA'MINLASHDA RAQAMLI INFRATUZILMANING ROLI.....	1019
<i>Eshpo'latova Hilola Bozorboy qizi</i>	

MICROSOFT ACCESS ASOSIDAGI QAROR QABUL QILISH TIZIMI ORQALI LABORATORIYALARDA “ISO 9001:2015” VA “ISO/IEC 17025:2017” STANDARTLARINI JORIY ETILISH DARAJASINI BAHOLASH	1025
Mamajonov Abduvohid Abduraxmonovich, Abdujabborov Obidjon Oribjon o'g'li	
AGROSANOAT MAJMUASIDA INNOVATSION RIVOJLANISH: NAZARIY ASOSLAR VA AMALIY YO'NALISHLAR	1032
Aksakalov Ravshanjon Dolimjonovich	
ENTROPIYA ASOSIDA MA'LUMOTLARNI SIQISH ALGORITMLARINI TAHLIL QILISH	1038
Jovliyeva Dilnoz Mustofa qizi	
SANOAT KORXONALARIDA IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHDA RAQOBAT RAZVEDKASINING KONSEPTUAL MODELI	1043
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	
YENGIL AVTOMOBIL UCHUN YONILG'I SARFINI KAMAYTIRISHGA QARATILGAN ECO-HARAKAT REJIMLARINI NAZARIY ASOSLASH USLUBI	1048
Fattohjonov Bekzod Rasuljon o'g'li, Ro'zimov Sanjarbek Komilovich, Ravshanbekov JaxongirAlisher o'g'li, Muxitdinov Akmal Anvarovich	
AQSHNING ILG'OR TAJRIBASI ASOSIDA IKKIYOQLAMA SOLIQQA TORTISHNI BARTARAF ETISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	1058
Rajapov Shuxrat Zaripbayevich	
IJTIMOY HIMOYA KATEGORIYASINING TRANSFORMATSON RIVOJLANISHI	1067
M.Sh.Raximova	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA AUDITORLIK TEKSHIRUVINI TASHKIL ETISH VA AUDITORLIK XULOSASINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY-USLUBIY HAMDA AMALIY ASOSLARI.....	1072
Ibayev Xo'jabek, Ergashev Olloyor Furqat o'g'li	
IPAK MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQARISH JARAYONINING TEXNOLOGIK VA SIFAT KO'RSATKICHLARI	1077
Mahmudov Umidjon Bahodir o'g'li , Turdialiyeu Umid Muxtaraliyevich, Sulaymonov Sharifjon Abdumanabovich	
QORAQALPOG'ISTONDA RAQAMLI TADBIRKORLIK EKOTIZIMINI RIVOJLANTIRISH VA INNOVATSION FAOLIYATNI TAKOMILLASHTIRISH.....	1085
Babanazarova Gulzar Ziuatdinovna	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RAG'BATLANTIRISH ORQALI HUDUDLARNI IQTISODIY RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	1089
Ibragimova Ma'mura Muxiddinovna	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARINI RIVOJLANTIRISH MODELLARI VA ULARNING AHAMIYATI.....	1094
Abduraimov Dilshod Muratkulovich	
ИССЛЕДОВАНИЕ ИНВЕСТИЦИОННЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ КАРАКАЛПАКСТАНА В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СТРУКТУРЫ	1098
Оспанова Феруза Базарбаевна	
O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH BOSQICHLARI	1103
Saidrahmatova Zuhraxon Saidazim qizi	
INVESTITSIYA DASTURLARINI BOSHQARISHDA RAQAMLI MENEJMENT TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEXANIZMLARI.....	1107
Axmedova Dilnoza Muzaffarovna	
ВЛИЯНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА НА РЫНОК ТРУДА В УЗБЕКИСТАНЕ: ВЫЗОВЫ, ТЕНДЕНЦИИ И СТРАТЕГИИ АДАПТАЦИИ	1112
Хусаинов Р.Р., Кариева Л.С., Загидулина К.Р.	
KONUSSIMON SHAKLDAGI TIBBIY ENDOPROTEZLAR UCHUN TAYYOR SHAKLGA YAQIN ZAGOTOVKALAR OLIISHNING RESURS TEJAMKOR TEXNOLOGIYASI	1121
Umarova Maxmuda Abdugafarovna, Karabayeva Lola Xasanovna	

KONSOLIDATSIYALASHGAN MOLIYAVIY HISOBOTNI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY VA AMALIY JIHATLARI	1125
Mahmudova Nargiza Davlat qizi	
ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ФИНАНСИРОВАНИЯ ИИ В ВЫСШЕМ ОБРАЗОВАНИИ	1129
Даниярова Улбосин Куатбаевна	
ASSESSING THE IMPACT OF DIGITAL ECONOMY TECHNOLOGIES ON REGIONAL PRODUCTION, SERVICE SECTOR DEVELOPMENT, AND EMPLOYMENT	1135
Kurbonova Malika Akhmad kizi	
ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ И ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИИ РУССКОМУ ЯЗЫКУ КАК ВТОРОМУ	1140
Ходжаева Хадия Сулейманова	
IMPROVING INTEREST RATE RISK MANAGEMENT PRACTICES IN COMMERCIAL BANKS AND ITS PRIORITIES	1146
Seitnazarov Daniyar Baxadirovich	
KAM QAVATLI TURAR-JOY BINOLARIDA ENERGIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA GIPSOKARTON KARKAS DEVORLARINING USTUNLIGI	1151
Mirzaxonova Mexribon Marat qizi, Raxmonova Mahliyoxon Avazjon qizi, Baratova Mushtariybegim O'tkir qizi	
O'ZBEKISTON IQTISODIY O'SISHGA ERISHISHDA ENERGIYA TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNI PROGNOZLASHDA ARIMA MODELIDAN FOYDALANISH.....	1159
Kuralbayev Jo'rabek Aybekovich	
IPO ORQALI KAPITAL JALB QILISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH METODOLOGIYASI	1163
Mamatmurodov Alisher Saparboyevich	
ВОЗДЕЙСТВИЕ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ НА РАЗВИТИЕ БИЗНЕСА В УЗБЕКИСТАНЕ	1172
Бабаназарова Гульзар Зиуатдиновна	
YANGI TITIB-TA'MINLAGICH TA'SIRIDA PAXTANI TITILISH JARAYONINING NAZARIY TAHLIL NATIJALARI	1178
Qurbanbaev Elyor Baxtiyarovich, Sobirov Doniyor Xolmurodovich	
TIJORAT BANKLARINING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH BO'YICHA XORIJIY TAJRIBALARI.....	1183
Uralov Shavkat Makhramovich	
INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI MOLIYALASHTIRISH MEKANIZMLARI.....	1188
Tuychiyev Abduraxmon G'ofurovich	
AGROTADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA EKSPORT LOGISTIKASI VA TA'MINOT ZANJIRINI OPTIMALLASHTIRISHNING IQTISODIY MEKANIZMLARI	1193
No'monov Otabek O'rmonjon o'g'li	
QURILISH MATERIALLARI KORXONALARIDA INQIROZ SHAKLLANISHIGA MAKROIQTISODIY VA TARMOQ OMILLARINING TA'SIRI.....	1198
O'rinboyev Doniyorjon Baxtiyorjon o'g'li	
5LP LINTERIDAGI CHIGIT ARALASHTIRGICHNI MODERNIZATSIYA QILISH BO'YICHA BAJARILGAN ISHLARNING TAHLILI VA TADQIQOT YO'NALISHLARINI BELGILASH	1204
Nazirov Raxmatjon Rasulovich, Karimov Maxmud Raxmatovich, Abduqahorov No'monbek Oybek o'g'li	
QISHLOQ XO'JALIGIDA BUG'DOY YETISHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI VA UNING MAKROIQTISODIY KO'RSATKICHLARGA TA'SIRI	1209
Azamqulov Nurbek Ulug'bek o'g'li	
O'ZBEKISTONDA DAVLAT XARAJATLARINING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI	1215
Fayziyev Rabim Alikulovich, Tohirova Zarifa Shuhrat qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA TIJORAT BANKLARI MOLIYAVIY BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1221
Ajibayeva Raiya Maxsutovna	

CHAKANA SAVDO TARMOG'INING MILLIY IQTISODIYOTDA TUTGAN O'RNI VA BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI.....	1225
G'aybullayev Sarvar O'ktam o'g'li	
MEHNAT BOZORI STRUKTURASI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI.....	1232
Soatmo'minova Zarnigor Olimjon qizi	
KORXONALAR AUDITIDA BLOKCHEYN TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI.....	1237
Tuyinov Botir Ismatovich	
THE ROLE OF NATIONAL MENTALITY AND VALUES IN INSTITUTIONAL TRANSFORMATION PROCESSES.....	1243
Abdulmajeed Nabeel Azouz	
ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ HR-ТЕХНОЛОГИЧЕСКИХ ПЛАТФОРМ: ВЫЗОВЫ И РЕШЕНИЯ.....	1250
Амирджанова Ситора Сунатовна, Шаюсупова Наргиза Тургуновна, Исомухаммедов Исроил Исомухаммадович, Урозбоев Хайрулла Муродбойевич, Маматкулов Хумоюн Бобирович	
HUDUDLARNING MOLIYAVIY MUSTAQILLIGINI OSHIRISH VA MAHALLIY BOSHQARUV VAKOLATLARINI KENGAYTIRISHNING IJTIMOY-IQTISODIY SAMARADORLIGI: STATISTIK VA EKONOMETRIK TAHLIL	1255
Sharipov Abror Komilovich	
O'ZBEKISTONDA TURIZM VA MEHMONXONA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION SIYOSAT	1260
Shokirov Firdavsbek Ulug'bekovich	
HUDUDIY RIVOJLANISHNI BAHOLASH METODOLOGIYASINING ILMIY MUAMMOLARI	1265
Sattorov Sanjar Abdumurodovich	
TRANSPORT TIZIMIDA YO'LOVCHI TASHISHNI TASHKIL ETISHNING ILG'OR XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	1271
Sevara Aytieva Allaberdievna	
O'ZBEKISTON BANK TIZIMIDA LIKVIDLIKNI QOPLASH ME'YORI (LCR) DINAMIKASI VA LIKVIDLIK BOSHQARUVI SAMARADORLIGI	1279
Sulaymanov Samandarboy Adhambek o'g'li	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN CHAKANA BANK XIZMATLARINI KO'RSATISHNING JORIY HOLATI TAHLILI	1286
Xikmetov Nodirbek Ikromovich	

TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN CHAKANA BANK XIZMATLARINI KO'RSATISHNING JORIY HOLATI TAHLILI

Xikmetov Nodirbek Ikromovich

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti mustaqil izlanuvchisi

Annotatsiya. Tadqiqot doirasida chakana bank xizmatlari uch asosiy toifaga ajratildi: jismoniy shaxslarning mablag'larini jalb qilishga qaratilgan xizmatlar, moliyaviy ehtiyojlarni qondirishga yo'naltirilgan kredit xizmatlari hamda tranzaksion xizmatlar. Har bir toifa alohida o'rganilib, uning bankning iqtisodiy barqarorligini ta'minlash, raqobatbardoshligini oshirish hamda mijozlar ehtiyojlarini samarali qondirishdagi strategik ahamiyati tahlil qilindi. Shu asosda chakana bank xizmatlarining turli yo'nalishlaridagi rivojlanish tendensiyalari va ularning moliyaviy resurslarni boshqarishga ta'siri baholandi.

Kalit so'zlar: chakana bank xizmatlari, jismoniy shaxslar, kredit, depozit, tranzaksion xizmatlar, bank kartalari, bankomatlar, to'lov terminallari, infokiosklar, masofaviy bank xizmatlari.

Abstract. Within the framework of the study, retail banking services were classified into three main categories: services aimed at attracting funds from individuals, credit services designed to meet financial needs, and transactional services. Each category was analyzed separately in terms of its strategic role in ensuring the financial stability of banks, enhancing competitiveness, and effectively meeting customer needs. Based on this, the development trends of various areas of retail banking services and their impact on financial resource management were assessed.

Keywords: retail banking services, individuals, credit, deposits, transactional services, bank cards, ATMs, payment terminals, infokiosks, remote banking services.

Аннотация. В рамках исследования розничные банковские услуги были классифицированы на три основные категории: услуги, направленные на привлечение средств физических лиц, кредитные услуги, ориентированные на удовлетворение финансовых потребностей, а также транзакционные услуги. Каждая категория была отдельно проанализирована с точки зрения её стратегической роли в обеспечении финансовой устойчивости банка, повышении конкурентоспособности и эффективном удовлетворении потребностей клиентов. На этой основе оценены тенденции развития различных направлений розничных банковских услуг и их влияние на управление финансовыми ресурсами.

Ключевые слова: розничные банковские услуги, физические лица, кредит, депозит, транзакционные услуги, банковские карты, банкоматы, платежные терминалы, инфокиоски, дистанционные банковские услуги.

KIRISH

Zamonaviy iqtisodiy rivojlanishning asosiy harakatlantiruvchi kuchi va moliyaviy tizimning yetakchi instituti sifatida banklar o'z faoliyat yo'nalishlarini doimiy ravishda kengaytirib bormoqda. So'nggi yillarda banklar an'anaviy faoliyat (depozitlarni jalb qilish va kreditlash) doirasidan chiqib, mijozga yo'naltirilgan tizimlarga alohida e'tibor qaratmoqda. Ushbu o'zgarish moliya bozoridagi raqobatning ortishi, texnologik taraqqiyotning tezlashishi hamda mijozlar ehtiyojlarining diversifikatsiyalashuvi bilan izohlanadi.

Hozirgi sharoitda aholi o'z turmush darajasini yaxshilash va hayot sifatini oshirishga intilmoqda. Shu bilan birga, ularning daromadlari cheklanganligi sababli moliyaviy resurslarni tejash, qarz mablag'laridan samarali foydalanish hamda qulay moliyaviy xizmatlardan foydalanishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Bu esa, o'z navbatida, bank xizmatlariga bo'lgan talabning sezilarli darajada oshishiga hamda tijorat banklarining chakana xizmatlar portfelining kengayishiga olib kelmoqda.

Shu munosabat bilan tijorat banklari chakana bank xizmatlarini rivojlantirishni o'z strategiyasining ustuvor yo'nalishiga aylantirmoqda. Chakana bank xizmatlari orqali banklar iste'mol kreditlari, ipoteka kreditlari, to'lov

xizmatlari, jamg'arma mahsulotlari hamda raqamli bank yechimlarini individual mijozlar uchun taqdim etish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Bundan tashqari, chakana bank xizmatlari moliyaviy inklyuziyani oshirishda muhim rol o'ynaydi, ya'ni aholini moliya tizimiga keng jalb etishga xizmat qiladi. Mobil banking, internet banking hamda agentlik xizmatlari kabi innovatsion yetkazib berish kanallari orqali banklar ilgari bank xizmatlaridan chetda qolgan aholi qatlamlariga ham bank tizimidan foydalanish imkonini yaratmoqda. Bu esa banklarning resurs bazasini mustahkamlash bilan birga iqtisodiyotda moliyaviy resurslar aylanishini tezlashtiradi.

Shunday qilib, chakana bank xizmatlarini kengaytirish banklar faoliyatida mahsulotga emas, balki mijozga yo'naltirilgan yondashuv qo'llanilayotganini ifodalaydi. Bunda asosiy e'tibor individual mijozlarning turli moliyaviy ehtiyojlarini qondirishga qaratilib, shu orqali banklarning barqarorligi oshiriladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

1980-yillarning o'rtalarida moliya sohasidagi tadqiqotlar va tijorat tahlillari banklarning yangi daromad manbalarini yaratishi hamda an'anaviy chakana bank xizmatlariga nisbatan kuchaygan raqobatni yengish uchun yangi bozorlarga kirishi zarurligini ko'rsatdi. Shu davrda banklar qimmatli qog'ozlar va sug'urta kabi yo'nalishlarga alohida e'tibor qaratdi [1].

1990-yillarning o'rtalarida "yangi chakana" (new retail) modeli paydo bo'lib, chakana bank xizmatlarini yetkazib berishning muqobil kanallari (telefon markazlari, bankomatlar hamda internet orqali elektron xizmatlar) rivojlandi. Elektron yetkazib berish tizimi, ayniqsa, past xarajatli va filiallarga nisbatan samaraliroq ekani bilan baholandi. Shu bilan birga, ma'lumotlar bazalari, kredit ballari tizimi hamda telefon bankingining keng qo'llanilishi chakana bank bozoridagi raqobatni kuchaytirdi [2].

Chakana bank xizmatlari asosan mijozlarga yo'naltirilgan bo'lib, ular jismoniy va yuridik shaxslarning turli ehtiyojlarini qondirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, banklar turli daromad va yosh guruhlari hamda geografik hududlarga mos moliyaviy mahsulotlarni ishlab chiqish va yetkazib berish uchun ilg'or bozor tadqiqotlariga alohida e'tibor qaratmoqda [3, 4].

Mijozlarning bank tanlovi moliya institutlarining strategik rejalari uchun dolzarb masala hisoblanib, qulaylik, xizmat infratuzilmasi, obro' hamda foiz stavkalari asosiy omillar sifatida aniqlangan [5, 6]. Shu bilan birga, mijozlarning vaqt chegaralari va qulaylik talabining oshishi onlayn hamda mobil banking xizmatlarining rivojlanishiga turtki bo'lmoqda [7].

Chakana bank tizimida innovatsiyalar muhim rol o'ynaydi. Banklar mahsulotlarni ishlab chiqish va differensiyalash, biznes jarayonlarini qayta loyihalash, marketing faoliyatini takomillashtirish, texnologik yangilanishlarni joriy etish, shuningdek, elektron va mobil banking xizmatlarini rivojlantirish hamda xarajatlarni optimallashtirish orqali barqaror o'sishni ta'minlashga intilmoqda [8]. Shu bilan birga, yirik tijorat banklari chakana yo'naltirilgan segmentlar bo'yicha, jumladan iste'mol depozitlari, kreditlash va kichik biznes xizmatlari natijalarini yillik hisobotlarda aks ettirmoqda [9].

Global tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, chakana bank xizmatlaridan olinadigan barqaror daromad banklarning korporativ va tijorat kreditlari, savdo hamda kapital bozorlaridagi faoliyatidan kelib chiqadigan o'zgaruvchanlikni muvozanatlashtirishga yordam beradi va past xavf bilan nisbatan yuqori daromad olish imkonini yaratadi. Shu bilan birga, rivojlangan mamlakatlar va MDH davlatlarida chakana bank xizmatlarining rivojlanishi asosan mijozlarning xarid qobiliyati, xizmat sifati va qulaylikka bo'lgan talabiga bog'liq [10, 11].

Joseph Stiglitz ta'lim kreditlarini davlat siyosatining muhim tarkibiy qismi deb hisoblaydi. Uning fikricha, davlat tomonidan qo'llab-quvvatlangan kredit tizimi ijtimoiy tenglikni ta'minlashga xizmat qiladi [12]. Raqamli texnologiyalar esa ushbu tizimni samarali boshqarish imkonini beradi. Shu nuqtai nazardan, oliy ta'lim muassasalarida to'lov-kontrakt asosida tahsil olayotgan talabalar uchun ta'lim kreditlarini raqamli texnologiyalar asosida taklif etish banklar uchun yangi mijozlar segmentini shakllantirish imkonini yaratadi.

Umuman olganda, adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, chakana bank xizmatlari banklarning barqarorligini oshirish, moliyaviy inklyuziyani ta'minlash va mijozlar ehtiyojlariga mos innovatsion xizmatlarni joriy etish orqali iqtisodiy rivojlanishga sezilarli hissa qo'shadi. Shu bois ilmiy tadqiqotlar va amaliy tajribalar banklar uchun chakana xizmatlar strategiyasini optimallashtirish va diversifikatsiyalash zarurligini asoslab beradi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotning maqsadi tijorat banklari tomonidan chakana bank xizmatlarini ko'rsatish amaliyotini tizimli o'rganish, xizmat turlarini aniqlash, ularning mijozlar ehtiyojlarini qondirishdagi samaradorligini baholash hamda xizmatlarni rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqishdan iborat. Tadqiqotda O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining rasmiy statistik ma'lumotlari asosiy manba sifatida qo'llanildi. Bu orqali bank xizmatlarining turlari, hajmi va rivojlanish dinamikasi tizimli tarzda tahlil qilindi.

Tadqiqot jarayonida tahlil, sintez va qiyosiy usullar yordamida chakana bank xizmatlari tushunchasi hamda ularning bank operatsiyalari bilan o'zaro bog'liqligi o'rganildi. Shuningdek, statistik tahlil asosida 2021–2025-yillar davomida kredit portfeli, depozitlar va boshqa bank xizmatlarining dinamikasi, ularning diversifikatsiya darajasi hamda barqarorligi baholandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Chakana bank xizmatlari banklar tomonidan jismoniy shaxslar va kichik biznes subyektlariga taqdim etiladigan mahsulotlar va xizmatlar majmuasi bo'lib, ular bankning iqtisodiy barqarorligini ta'minlash, mijozlar bazasini kengaytirish hamda bozor raqobatida pozitsiyasini mustahkamlashda muhim rol o'ynaydi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, chakana bank xizmatlarini turkumlash, ularning har birini alohida baholash va samaradorligini o'lchash bank faoliyatini optimallashtirish hamda moliyaviy resurslardan oqilona foydalanish uchun muhim ahamiyatga ega.

Birinchi asosiy turkum — jismoniy shaxslarning mablag'larini jalb qilishga qaratilgan xizmatlar bo'lib, ushbu turkum asosan depozit mahsulotlarini o'z ichiga oladi. Mazkur xizmatlar bankning resurs bazasini mustahkamlash, likvidligini oshirish va barqaror daromad manbaini shakllantirish imkonini beradi. Shu bilan birga, ular bank uchun risklarni diversifikatsiya qilish hamda moliyaviy barqarorlikni ta'minlashda muhim indikator sifatida xizmat qiladi.

Ikkinchi turkum — jismoniy shaxslarning moliyaviy ehtiyojlarini qondirishga yo'naltirilgan mablag'larni joylashtirish xizmatlari hisoblanadi. Bunga iste'mol kreditlari, ipoteka kreditlari, ta'lim kreditlari va boshqa turdagi kredit mahsulotlari kiradi. Ushbu xizmatlar banklarga aholining turli moliyaviy ehtiyojlarini qondirish, kredit portfelini diversifikatsiya qilish hamda mijozlar bazasini kengaytirish imkonini beradi. Shu bilan birga, ular banklarning daromad manbalarini ko'paytirish va raqobatbardosh mahsulotlar taklif qilish orqali bozor pozitsiyasini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Uchinchi turkum — tranzaksion (oraliq) xizmatlar bo'lib, mijozlar bilan kundalik moliyaviy operatsiyalarni osonlashtiruvchi xizmatlarni o'z ichiga oladi. Bunga to'lov operatsiyalari, hisob-kitoblar, bank kartalari xizmatlari hamda elektron va mobil banking tizimlari kiradi. Ushbu xizmatlar mijozlar uchun qulaylik yaratadi, xizmat ko'rsatish sifatini oshiradi va bank hamda mijoz o'rtasidagi uzoq muddatli aloqalarni mustahkamlaydi. Shu tariqa, tranzaksion xizmatlar bankning chakana xizmatlar portfelini to'ldirib, ularni yanada samarali boshqarish imkonini beradi.

Umuman olganda, chakana bank xizmatlarining ushbu uch asosiy turkumi bankning iqtisodiy barqarorligini ta'minlash, mijozlar ehtiyojlarini qondirish va resurslarni samarali taqsimlashda strategik ahamiyat kasb etadi. Ularning tizimli tahlili hamda rivojlanish dinamikasini kuzatish banklar uchun innovatsion xizmatlarni joriy etish, raqobatbardosh mahsulotlar yaratish va mijozlar bazasini kengaytirish uchun zarur ilmiy asosni shakllantiradi.

Quyidagi 1-jadvalda O'zbekiston bank tizimida 2021–2025-yillarda jismoniy shaxslarga ajratilgan kreditlar hamda jalb etilgan depozitlarning dinamikasi aks ettirilgan.

1-jadval. O'zbekiston bank tizimida jismoniy shaxslarga ajratilgan kreditlar va jalb etilgan depozitlar dinamikasi (2021–2025-yillar, mlrd. so'm) [13]

Yillar	Kreditlar	Depozitlar
2021-y.	54 888	27 404
Davlat ulushi mavjud banklar	48 040	17 783
Boshqa banklar	6 848	9 620
2022-y.	69 496	37 306
Davlat ulushi mavjud banklar	55 854	23 007
Boshqa banklar	13 643	14 299
2023-y.	100 949	63 124
Davlat ulushi mavjud banklar	73 166	31 399
Boshqa banklar	27 783	31 725
2024-y.	148 621	86 345
Davlat ulushi mavjud banklar	76 866	37 523
Boshqa banklar	71 756	48 822
2025-y.	177 532	122 421
Davlat ulushi mavjud banklar	92 698	53 290
Boshqa banklar	84 835	69 130

2021–2025-yillarda O‘zbekiston bank tizimida jismoniy shaxslarga ajratilgan kreditlar hamda jalb etilgan depozitlar sezilarli darajada o‘shish sur‘atlarini namoyon etdi. Umumiy kredit portfeli 2021-yilda 54 888 mlrd so‘mni tashkil etgan bo‘lsa, 2025-yilga kelib 177 532 mlrd so‘mgacha oshdi. Shu davr mobaynida depozitlar hajmi ham 27 404 mlrd so‘mdan 122 421 mlrd so‘mgacha ko‘paydi. Ushbu ko‘rsatkichlar chakana bank xizmatlarining jadal rivojlanishi hamda banklarning jismoniy shaxslardan moliyaviy resurslarni jalb qilishdagi faolligini yaqqol namoyon etadi.

Davlat ulushi mavjud banklar kreditlar va depozitlar hajmi bo‘yicha yetakchi o‘rinni egallab kelmoqda, biroq boshqa tijorat banklarining ulushi ham sezilarli darajada oshgan. Masalan, kreditlar bo‘yicha boshqa banklar ulushi 2021-yilda 6 848 mlrd so‘mni tashkil etgan bo‘lsa, 2025-yilda 84 835 mlrd so‘mga yetgan. Shu bilan birga, depozitlar bo‘yicha boshqa banklar hajmi 9 620 mlrd so‘mdan 69 130 mlrd so‘mgacha oshgan. Bu holat xususiy banklarning chakana kreditlash va depozit jalb qilish bozoridagi faolligi ortib borayotganini ko‘rsatadi.

Olingan ma‘lumotlar shuni ko‘rsatadiki, sohadagi o‘shish nafaqat kreditlash portfelining kengayishi, balki aholining bank xizmatlariga bo‘lgan ishonchi hamda moliyaviy resurslarni banklar orqali boshqarishga bo‘lgan talabning ortishi bilan ham bog‘liq. Shu bilan birga, davlat banklarining barqaror ulushi bozor muvozanatini saqlab turadi, xususiy banklar esa raqobatni kuchaytirib, xizmatlar sifatini oshirishga turtki beradi.

Shu tarzda, 2021–2025-yillarda chakana bank xizmatlari bozoridagi dinamikani tahlil qilish nafaqat moliyaviy barqarorlikni baholash, balki kelgusida banklar tomonidan mijozlarga yo‘naltirilgan xizmatlarni rivojlantirish hamda resurslarni samarali taqsimlash strategiyalarini ishlab chiqish uchun muhim asos bo‘lib xizmat qiladi.

2-jadvalda 2025-yilda tijorat banklari tomonidan ajratilgan kreditlar va jalb etilgan depozitlar tarkibi keltirilgan.

2-jadval. 2025-yilda O‘zbekiston tijorat banklari tomonidan jismoniy shaxslarga ajratilgan kreditlar va jalb etilgan depozitlar hajmi hamda ulushi (mlrd. so‘m, foizda) [13]

Bank nomi	Kreditlar	Ulushi	Depozitlar	Ulushi
Jami	177 532	100,0	122 421	100,0
Davlat ulushi mavjud banklar	92 698	52,2	53 290	43,5
O‘zmilliybank	17 978	10,1	12 650	10,3
O‘zsanoatqurilishbank	9 864	5,6	7 093	5,8
Agrobank	9 228	5,2	9 393	7,7
Asaka bank	9 307	5,2	7 100	5,8
Xalq banki	21 356	12,0	4 995	4,1
Biznesni rivojlantirish banki	11 647	6,6	2 225	1,8
Mikrokreditbank	6 953	3,9	2 565	2,1
Aloqa bank	4 168	2,3	5 229	4,3
Turon bank	2 195	1,2	2 040	1,7
Boshqa banklar	84 835	47,8	69 130	56,5
Ipoteka-bank	23 758	13,4	5 930	4,8
Kapital bank	18 021	10,2	22 094	18,0
Hamkorbank	7 550	4,3	6 521	5,3
Ipak yo‘li bank	4 203	2,4	4 448	3,6
Orient Finance bank	4 447	2,5	3 578	2,9
Invest Finance bank	3 210	1,8	4 580	3,7
Tibisi bank	7 041	4,0	4 397	3,6
Davr bank	4 779	2,7	1 523	1,2
Anor bank	5 413	3,0	5 923	4,8
Trastbank	2 808	1,6	2 233	1,8
Boshqa banklar	3 606	2,0	7 902	6,5

2025-yilda O‘zbekiston tijorat banklari tomonidan jismoniy shaxslarga ajratilgan kreditlar umumiy hajmi 177 532 mlrd so‘mni, depozitlar esa 122 421 mlrd so‘mni tashkil etdi. Umumiy ko‘rsatkichlar shuni ko‘rsatadiki, davlat ulushi mavjud banklar kreditlar bo‘yicha 52,2 foiz ulushga ega bo‘lib, barqaror yetakchilikni saqlab qolmoqda. Shu bilan birga, xususiy banklar jami kreditlar bo‘yicha 47,8 foiz ulushni egallab, bank tizimida raqobatning ortib borayotganini aks ettiradi.

Davlat ulushi mavjud banklar tarkibida eng yirik kredit hajmi Xalq banki (21 356 mlrd so'm, 12 foiz) va O'zmilliybank (17 978 mlrd so'm, 10,1 foiz) hissasiga to'g'ri keladi. Depozitlar bo'yicha esa eng katta ulush O'zmilliybank (12 650 mlrd so'm, 10,3 foiz) va Agrobank (9 393 mlrd so'm, 7,7 foiz)ga tegishli. Shunday qilib, davlat banklari kreditlash bo'yicha yetakchilik qilayotgan bo'lsa, depozit jalb qilishda raqobat nisbatan xususiy banklar tomonidan kuchaymoqda.

Boshqa tijorat banklarining umumiy kredit hajmi 84 835 mlrd so'mni (47,8 foiz), depozitlari esa 69 130 mlrd so'mni (56,5 foiz) tashkil etadi. Eng yirik xususiy banklar qatorida Ipoteka-bank (23 758 mlrd so'm kredit, 13,4 foiz), Kapitalbank (18 021 mlrd so'm kredit, 10,2 foiz) va Hamkorbank (7 550 mlrd so'm kredit, 4,3 foiz) ajralib turadi. Depozitlar bo'yicha eng yirik ulush Kapitalbank (22 094 mlrd so'm, 18 foiz) hissasiga to'g'ri keladi, bu xususiy banklarning aholidan moliyaviy resurslarni jalb qilishdagi faolligini ko'rsatadi.

Shu tarzda, 2025-yil ma'lumotlari davlat va xususiy banklar o'rtasidagi muvozanatli raqobatni, kredit va depozit hajmlarining diversifikatsiyasi orqali chakana bank xizmatlari bozorining barqaror o'sishini tasdiqlaydi. Bu tendensiyalar banklarning mijozlarga yo'naltirilgan strategiyalarni rivojlantirish va resurslarni samarali taqsimlash imkoniyatlarini yanada kengaytirayotganini ko'rsatadi.

Quyidagi 3-jadvalda O'zbekiston tijorat banklarining chakana xizmatlar ko'rsatish bo'yicha bank kartalari, bankomatlar, to'lov terminallari va infokiosklarga oid ma'lumotlar keltirilgan.

3-jadval. 2021-2025-yillarda O'zbekiston bank tizimida tijorat banklari tomonidan chakana xizmatlar ko'rsatish ko'rsatkichlari [13]

Yillar	Muomalaga chiqarilgan bank plastik kartalari soni (mln. dona)	O'rnatilgan to'lov terminallari soni (ming. dona)	O'rnatilgan bankomat va infokiosklar soni (ming. dona)	To'lov terminallari orqali malga oshirilgan to'lovlar summasi (mlrd. so'm)
2021	25,8	438,4	11,8	81000,0
2022	27,1	433,4	12,9	111137,0
2023	34,2	434,0	20,4	177671,0
2024	46,2	429,3	26,6	254719,1
2025	62,0	426,2	29,9	326735,0

2021–2025-yillarda O'zbekiston tijorat banklari tomonidan chakana xizmatlarni ko'rsatish ko'rsatkichlari sezilarli darajada o'sish tendensiyasini namoyon etdi. Muomalaga chiqarilgan bank plastik kartalari soni 25,8 mln donadan 62,0 mln donagacha oshib, besh yil ichida deyarli 2,5 barobar ko'paydi. Bu holat aholining bank xizmatlariga bo'lgan talabining ortganini hamda jismoniy shaxslarning naqd pulsiz to'lov tizimlariga bo'lgan ishonchining mustahkamlanganini ko'rsatadi.

O'rnatilgan to'lov terminallari soni esa 2021-yilda 438,4 ming donani tashkil etgan bo'lsa, 2025-yilda biroz kamayib, 426,2 ming donaga yetdi. Ushbu tendensiya, ehtimol, texnologik yangilanishlar va mavjud terminallardan samarali foydalanish orqali tranzaksion xizmatlarni optimallashtirish bilan izohlanadi. Shu bilan birga, to'lovlar umumiy hajmining oshishi terminallarning samaradorligi ortganini bildiradi.

Bankomatlar va infokiosklar soni 2021-yilda 11,8 ming donani tashkil etgan bo'lsa, 2025-yilda 29,9 ming donaga yetdi. Bu ko'rsatkich banklarning mijozlarga tezkor xizmat ko'rsatish infratuzilmasini kengaytirayotganini hamda tranzaksion xizmatlar hajmini oshirayotganini tasdiqlaydi. Ayniqsa, 2023–2025-yillarda bankomatlar va infokiosklar sonining keskin ortishi chakana bank xizmatlarida raqamli strategiyalarning kuchayganini ko'rsatadi.

To'lov terminallari orqali amalga oshirilgan to'lovlar summasi 2021-yilda 81 000 mlrd so'mni tashkil etgan bo'lsa, 2025-yilda 326 735 mlrd so'mgacha oshdi. Bu nafaqat naqd pulsiz to'lovlarning kengayishini, balki banklarning chakana xizmatlar bozoridagi samaradorligi va mijozlar bilan moliyaviy aloqalarining mustahkamlanayotganini ko'rsatadi. Shu tariqa, 2021–2025-yillarda tijorat banklari tomonidan chakana xizmatlarni rivojlantirishda texnologik infratuzilmaning kengayishi va mijozlarga qulay xizmat ko'rsatish strategiyasi izchil amalga oshirilgan.

So'nggi yillarda rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlarda bank tizimining asosiy tendensiyalaridan biri — masofaviy bank xizmatlari orqali mijozlarga xizmat ko'rsatish ko'lamini kengaytirishdir. Bu jarayon chakana bank xizmatlarining raqamli transformatsiyasi bilan chambarchas bog'liq bo'lib, avvalo mijozlar ehtiyojlarini tezkor va qulay qondirish, bank operatsiyalarini avtomatlashtirish hamda xarajatlarni optimallashtirishga xizmat qiladi.

Masofaviy bank xizmatlari internet banking, mobil banking, elektron to'lov platformalari va virtual bankomatlar kabi kanallar orqali amalga oshiriladi. Ushbu xizmatlar nafaqat jismoniy shaxslar, balki kichik va o'rta biznes subyektlariga ham moliyaviy resurslarni samarali boshqarish imkonini beradi. Shu bilan birga,

banklarning geografik cheklolrsiz xizmat ko'rsatish imkoniyati kengayadi, bu esa chakana bank xizmatlari bozorining barqaror o'sishi va raqobatbardoshligini oshiradi.

Ilmiy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, masofaviy bank xizmatlari orqali amalga oshirilayotgan operatsiyalar soni va ulardan foydalanish hajmi so'nggi besh yil davomida sezilarli darajada oshgan. Bu tendensiya banklarning texnologik infratuzilmasini rivojlantirish zaruratini, shuningdek mijozlarga yo'naltirilgan innovatsion xizmatlarni joriy etish va xizmat ko'rsatish sifatini yaxshilash strategiyasini taqozo etadi.

Quyidagi 4-jadvalda O'zbekiston bank tizimida 2021–2025-yillarda masofaviy bank xizmatlaridan foydalanuvchilar soniga oid ma'lumotlar keltirilgan.

4-jadval. 2021-2025-yillarda O'zbekiston bank tizimida masofaviy bank xizmatlaridan foydalanuvchilar soni (mln. kishi) [13]

Yillar	Jami	Yuridik shaxslar	Jismoniy shaxslar
2021	14,57	0,82	13,75
2022	20,24	0,97	19,27
2023	30,00	1,16	28,84
2024	43,56	1,32	42,24
2025	52,92	1,46	51,46

2021–2025-yillarda O'zbekiston bank tizimida masofaviy bank xizmatlaridan foydalanuvchilar soni sezilarli darajada oshdi. Umumiy foydalanuvchilar soni 2021-yilda 14,57 mln kishini tashkil etgan bo'lsa, 2025-yilda 52,92 mln kishigacha yetdi. Bu ko'rsatkich banklarning raqamli xizmatlarni joriy etish hamda chakana xizmatlar hajmini kengaytirish bo'yicha olib borayotgan faoliyatining samaradorligini yaqqol namoyon etadi.

Jadval ma'lumotlaridan ko'rinib turibdiki, masofaviy bank xizmatlaridan foydalanuvchilar orasida jismoniy shaxslar yetakchi o'rinni egallaydi. 2021-yilda jismoniy shaxslar soni 13,75 mln kishini tashkil etgan bo'lsa, 2025-yilda bu ko'rsatkich 51,46 mln kishiga yetgan. Ushbu tendensiya aholining naqd pulsiz to'lov tizimlariga bo'lgan ishonchi ortib borayotganini hamda internet va mobil banking xizmatlaridan keng foydalanilayotganini ko'rsatadi.

Yuridik shaxslarning masofaviy bank xizmatlaridan foydalanuvchi soni ham o'sish tendensiyasiga ega: 2021-yilda 0,82 mln kishidan 2025-yilda 1,46 mln kishiga yetgan. Bu holat kichik va o'rta biznes subyektlarining ham masofaviy bank xizmatlaridan faol foydalanayotganini hamda tijorat banklarining biznes mijozlarga yo'naltirilgan xizmatlar strategiyasini izchil amalga oshirayotganini anglatadi.

Shu tariqa, 2021–2025-yillarda masofaviy bank xizmatlaridan foydalanuvchilar sonining jadal o'sishi banklar uchun raqamli transformatsiyani kuchaytirish, xizmat ko'rsatish sifatini oshirish hamda mijozlar bilan uzoq muddatli aloqalarni mustahkamlash imkonini yaratadi. Ushbu tendensiya chakana bank xizmatlari bozorining barqaror o'sishini ta'minlab, innovatsion xizmatlarni joriy etish zaruratini yanada kuchaytiradi.

Umuman olganda, masofaviy bank xizmatlarining rivojlanishi banklar uchun yangi daromad manbalarini yaratish, operatsion xarajatlarni kamaytirish hamda mijozlar bilan uzoq muddatli aloqalarni mustahkamlash imkonini beradi. Shu asosda banklar nafaqat o'z raqobatbardoshligini oshiradi, balki chakana bank xizmatlari bozorida barqaror o'sishni ta'minlaydi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Chakana bank xizmatlari jismoniy shaxslar va kichik biznes subyektlariga taqdim etiladigan moliyaviy mahsulotlar hamda xizmatlar majmuasi bo'lib, ular bankning iqtisodiy barqarorligini ta'minlash, mijozlar bazasini kengaytirish va bozor raqobatidagi pozitsiyasini mustahkamlashda strategik ahamiyatga ega. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, chakana bank xizmatlarini turkumlash va ularning samaradorligini baholash bank faoliyatini optimallashtirish hamda moliyaviy resurslardan oqilona foydalanish uchun muhim ilmiy asos bo'lib xizmat qiladi.

2021–2025-yillarda O'zbekiston bank tizimida jismoniy shaxslarga ajratilgan kreditlar hamda jalb etilgan depozitlar sezilarli darajada oshdi. Umumiy kredit portfeli 54 888 mlrd so'mdan 177 532 mlrd so'mgacha, depozitlar esa 27 404 mlrd so'mdan 122 421 mlrd so'mgacha ko'paydi. Bu ko'rsatkichlar banklarning jismoniy shaxslardan moliyaviy resurslarni jalb qilishdagi faolligi va chakana bank xizmatlarining jadal rivojlanishini yaqqol aks ettiradi.

2025-yilda davlat ulushi mavjud banklar kreditlash bo'yicha yetakchilikni saqlab qolgan bo'lsa, xususiy banklar depozit jalb qilishda yuqori faollikni namoyon etdi. Shu bilan birga, xususiy banklarning kredit va depozit portfeli hajmining keskin oshishi bank tizimida raqobatning kuchayganini hamda xizmatlar sifatini yaxshilashga bo'lgan rag'batni oshirayotganini ko'rsatadi.

Chakana bank xizmatlarining texnologik infratuzilmasi, jumladan bank kartalari, bankomatlar, to'lov terminallari va infokiosklar sonining o'sishi mijozlarga qulay xizmat ko'rsatish strategiyasini amalga oshirish imkonini yaratdi. Masofaviy bank xizmatlaridan foydalanuvchilar soni 14,57 mln kishidan 52,92 mln kishigacha oshib, banklarning raqamli transformatsiya va innovatsion xizmatlarni joriy etishdagi muvaffaqiyatini tasdiqlaydi.

Umuman olganda, 2021–2025-yillarda chakana bank xizmatlarining rivojlanishi banklar uchun moliyaviy barqarorlikni ta'minlash, mijozlar ehtiyojlarini qondirish hamda resurslarni samarali taqsimlash imkonini beradi. Ushbu tendensiya banklar uchun yangi daromad manbalarini yaratish, operatsion xarajatlarni optimallashtirish va uzoq muddatli mijozlar bilan aloqalarni mustahkamlashda strategik ahamiyat kasb etib, chakana bank xizmatlari bozorining barqaror o'sishini ta'minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Business Week. Another Year in "Bank Heaven"? – 1994. – January 10.
2. Leyshon A., Thrift N. Lists Come Alive: Electronic Systems of Knowledge and the Rise of Credit Scoring in Retail Banking // *Economy and Society*. – 1999. – Vol. 28. – P. 434–466.
3. Smith C. P. Servicing the Coke Culture // *The Banker*. – 1993. – February. – P. 22–24.
4. Talmor S. After You // *The Banker*. – 1994. – March. – P. 74–76.
5. Kennington C., Hill J., Rakowska A. Consumer Selection Criteria for Banks in Poland // *International Journal of Bank Marketing*. – 1996. – Vol. 14. – P. 12–21.
6. Zineldin M. Bank Strategic Positioning and Determinants of Bank Selection // *International Journal of Bank Marketing*. – 1996. – Vol. 14. – P. 12–22.
7. Devlin J. Technology and Innovation in Retail Banking Distribution // *International Journal of Bank Marketing*. – 1995. – Vol. 13. – P. 19–25.
8. Gopinath S. Retail Banking: Opportunities and Challenges // *The IBA Banking Frontiers International Conference*. – Mumbai, 2005. – May 28.
9. Hirtle B. J., Stiroh K. J. The Return to Retail and the Performance of U.S. Banks. – 2005. – URL: <http://www.ssrn.com/abstract=873848>
10. Beidokhti A. A., Rezia A. H., Saboorynia M. A., Abdolshah M. Prioritizing the Main Influencing Factors of Service Quality Using the Hysteresis Model: A Case Study on Retail Banking // *Proceedings of the 21st Australasian Finance and Banking Conference*. – 2008.
11. Bhuiyan M. T. H., Islam N., Ahmed J. U. Service Quality in Retail Banking of Private Commercial Banks in Bangladesh // *International Conference on Global Commerce, Energy, Minerals, and the Environment*. – 2008.
12. Joseph Stiglitz. *Economics of the Public Sector*. – New York: W.W. Norton, 2000.
13. bank.uz – O'zbekiston banklari va bank xizmatlari haqida axborot portali.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100